Anul XIV — Sibiiu, Vineri 31 Octomvrie (12 Noemvrie) 1897 — Nr. 242

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. sĕ vênd la »Tipografia«, soc. pe acțiuni

Concesii maghiare.

*

Excelenta revistă „Liga Română", organul „Ligei Culturale" publică sub titlul de mai sus următorul articol

*

Un Român grațiat la intervenția Bar. Bánffy și nimeni nu dă acestei grațieri nici o importanță!

Așa raționează azi vecinii nostri de rassă turanică.

Da, dl *Andreiu Balteș*, redactorul responsabil al *Tribunei* din Sibiiu, a fost amnestiat de restul de șese luni pe cari ar mai fi avut sĕ le petreacă în puscăriile ungurești.

Grație? Amnestie? Ar fi o blasfemie dacă am lua în serios acest act al guvernului maghiar.

M. S. Regele nostru neputênd găsì din pricina inundatiunilor, pe Împĕratul Francisc Iosif la *Ischl* sau măcar în Viena, a fost nevoit, precum se zice, a visita pe Regele maghiar la Budapesta.

Visita aceasta însĕ n'avù darul să producă vibrațiuni de entusiasm în inimele nici ale Românilor de aici, nici în ale celor de peste Carpați. Din contră. Pretutindeni întristare, nedumerire și chiar o profundă deprimare. Icĭ-colea erupții violente de indignare. Dar', de bine de rĕu, bunul nostru simț ne-a păzit de excese. Oamenii serioși și sincer dinastici se consolau cu încrederea desĕvîrșită pe care o inspiră domnia înțeleaptă de treizeci de ani a Regelui nostru și înaltele sale virtuți de om și de Suveran.

Dar' Maghiarii au ținut sĕ presente această visita, cu ori-ce preț, în alte colori. Ei au căutat și caută a ne convinge, că visita însemnează o solemnă și definitivă desavuare a aspirațiunilor noastre naționale.

Cu toate, că întreaga lor presă a pus astfel chestiunea, ei tot nu erau mulțumiți. Ei cereau mai mult. Ei cereau un semn neîndoielnic, o dovadă peremptorie pe care s'o poată invoca în contra noastră.

Și această „dovadă" ei isbutiră sĕ 'și-o câștige.

Prin surprindere sau nu, pe furiș sau nu, fapt e, că guvernul Bánffy în alianță cu ministerul de externe dela Viena reușiră sĕ procure pe seama faimosului *Jeszenszky* o decorație națională românească.

Ceea-ce nu era de crezut, acum vre-o lună când începù a se lăți svonul despre această decorare, este azi un fapt: dl *Jeszenszky Sándor*, Muraviewul Românilor de peste munți, a fost decorat cu *„Coroana României"*, un înalt ordin al României, ordin cu care nu se poate mândrì pieptul nici unui singur *Român* dintre cele trei milioane din Transilvania, pe cari le năpăstuesc conaționalii lui *Jeszenszky!...*

Este deci explicabilă nedumerirea și iritațiunea ce au cuprins pe toți Românii.

Probabil, că ministrul de externe dela Viena își dă, mai mult sau mai puțin seamă de importanța legitimei agitațiuni ce domnește acum la noi în țeară și va fi pus în vederea cabinetului Bánffy ca acesta la rîndul seu sĕ facă și el ceva în interesul Românilor de peste munți.

Baronul Bánffy negreșit, că a promis a face *„ceva"*, și imediat a iertat dlui Balteș cele șese luni de zile de pușcărie, osândindu-'l însĕ în același timp într'un alt proces la *alte șese luni!...* (5 luni! R. „Trib.").

Așa înțelege guvernul maghiar a rĕspunde la pretinsele *„presiuni"* ce se vor fi făcut asupra sa!...

Cu alte cuvinte, Maghiarii au aerul a voì sĕ rĕspundă la visita Regelui nostru în capitala lor, și la decorarea lui Jeszenszky, prin pseudo-grațiarea dlui *Balteș!*

Sibiiu, 11 Nov. n.

Maghiarisarea numelor de comune. Ministrul Perczel se pregătește la o nouă vitejie în servicinl maghiarisărei cu proiectul de lege ce 'l-a presentat la 8 l. c. dietei. „Alkotmány" zice, că acest proiect va *da nou nutriment de afițare agitatorilor naționaliști*. Proiectul e *„despre numele comunelor și a altor nume de localități"*. Din autonomia comunelor se ia pe încetul câte ceva. Ministrul de interne le ia acum și dreptul de a-'și statorì numele, care drept, zice el, aparține în sfera lui de activitate. După acest proiect, fiecare comună poate avè numai un nume *oficial*. Statorirea numelui oficial al comunelor cu mai multe nume, botezarea din nou a comunelor cari au nume identice cu altele și a celor din nou formate, stabilirea ortografiei numelor, toate aparțin ministrului de interne, dar' este de a se asculta și representanța comunei.

În scrisorile oficiale ale statului, municipiilor, comunelor, pe sigile, stampile și table, mai departe în administrația institutelor și oficiilor, în cărțile didactice ale școalelor cu drept de publicitate, în tipăriturile ce ajung în publicitate, *este de a se întrebuința exclusiv numele oficial statorit de ministru, fără considerație dacă acelea sûnt în limba statului sau în altă limbă.* In altfel de scrisori încă e de a se întrebuința numirea oficială, dar' în parantesă se poate întrebuința și altă numire.

Alegerea delegaților din partea dietei ungare s'a făcut în ședința de Marți. S'au ales 40 membri ordinari și 10 supleanți, în mare parte cei din anii trecuți. Ieri au ținut noii delegați o conferență, în care au candidat de președinte de vîrstă pe *Nákó* Kálmán, notar de virstă pe *Teleky* Sándor. Președinte al delegației va fi contele *Szapáry* Gyula.

Ieri a ținut și casa magnaților ședință pentru alegerea delegaților din sînul seu. Dieta încă a ținut ieri ședință pentru a lua la cunoștință nunțiul casei magnaților despre alegerea delegaților. Alte ședințe nu se vor mai ținè până după sfîrșitul delegațiunilor.

Dieta croată, cum se raportează din Zagreb, va fi convocată pe 29 Noemvrie. Planul guvernului e, ca în această sesiune, ce va ținè până la Crăciun, sĕ se desbată budgetul anului viitor și provisoriul maghiaro-croat. Opositia vrea sĕ trăgăneze desbaterile până după Anul-Nou.

Legile maghiare în Fiume Baronul Bánffy a dat deja ordonanța, prin care introduce judecătoria administrativă în Fiume și legile ce stau în legătură cu aceasta.

Prigonirea limbei românești.

Că ministrul de interne *Perczel* a compus un proiect de lege pentru maghiarisarea numelor de comune, nu ne surprinde. El nu face decât sĕ caute a sancționa prin lege, a legalisa, o practică veche, în țeara aceasta.

De ar fi numai atât! Dar' pe zi ce merge, nu numai că se propagă maghiarisarea a tot ce nu e maghiar, ci la tot pasul limbile nemaghiare, în special *limba românească,* este prigonită pe toate terenele. Eată noue casuri, proaspete și caracteristice, relatate în *„Gazeta Transilvaniei"*.

Prigonirea matriculelor românești.

„La începutul lunei curente — așa scrie preotul *Bălibanu din Acăș* (Sălagiu) — 'mi-s'a trimis dela notarul din loc, — și încă pe lângă un revers — o copiă *a ordinului vicișpanului comitatens din Zĕlău*, prin care preoții din comitatul Sălagiului, cari — cum se zice în ordinațiune — „încă și azi conduc, respective au condus în trecut matriculele în limbă străină, ba unii nu încetează nici azi, chiar în contra spiritului timpului (kor-szellem) de-a da extrasele de botez, respective de naștere în limbă străină (sermană limbă română, ești tu oare „străină" în patria ta strămoșească!?) sûnt cu stricteță provocați, ca în viitor extrasele matriculare, fie în causă oficioasă, fie privată, numai în limba oficioasă a statului sĕ le dee, căci la din contră vor fi respinse".

Cu deosebire — se zice mai departe în ordinațiune — „se observă nerespectarea dreptului limbei oficioase a statului de către unii preoți în extradarea extraselor de botez, respective de naștere în cause militare și în cele ale căsătoriei civile, ceea-ce pe viitor *este strict oprit*".

„Spiritul timpului".

Ca ironia sĕ nu rĕmână mai pe jos de barbaria, ce constitue acest act, vicișpanul din *Zĕlău* cutează a se provoca la „spiritul timpului"!

Durere, că acest „spirit al timpului" se adevereşte, în sens așa de rĕu, la *unii* preoți. Durere, că vicișpanul sĕ simte îndemnat a se plânge numai de unii preoți, și nu de toți.

Aceasta ne descopere tristul fapt, că în unele părți preoții se abat dela prescrisele bisericei și ascultă de momelile stăpânitorilor, ori se pleacă amenințărilor lor. Aceasta e un pĕcat!

Matriculele bisericei românești numai românești pot fi. A da extras din ele nu se poate — după dreptul bisericesc și civil — decât românește.

Un așa numit „extras" scris în ungurește, nu este un extras, cu caracter de document, ci o traducere fără valoare, *un act fals!*

Preoții români sĕ nu lase nici o iotă din drepturile bisericei române!

Prigonire la telegraf.

„În luna trecută — scrie același preot — am avut a telegrafa Episcopului meu diecesan în Gherla. Am mers la gara de aici și am scris telegrama, firește în limba română. Ce mare 'mi-a fost mirarea și indignațiunea, când funcționarul îmi respinge telegrama, zicêndu-'mi, *că-'i pare rĕu, dar' nu o poate trimite*, căci e scrisă în limba valaha și el acea limbă nu o pricepe, 'mi-a adaus însă, că sĕ o *scriu ungurește* sau măcar nemțește, că apoi *bucuros* 'mi-o va expeda. 'Mi-a trebuit aproape o oră până-când pe bietul apostol al „ideii de stat maghiar", 'l-am convins, că eu nu pot sĕ telegrafez nici la alți Români, necum chiar Episcopului meu, în limba maghiară sau nemțească, căci atât la *Episcopie, cât și limba oficiului meu este limba română* și apoi 'l-am capacitat, că limba română chiar așa „hazai nyelv" este, ca și cea maghiară sau nemțească. În urmă după protestele mele și amenințările, că voiu face arĕtare în contra lui la superiori, 'mi-a zis, că o primește totuși, „pentru-că e scrisă *frumos și legibil*".

Prigonire la postă.

Un țĕran din Acăș are ficior la școală în Gherla și vrea sĕ-'i trimită doi florini prin postă. El vine la preotul sĕ-'i pregătească asignația. Acesta scrie adresa *românește* și umple rubricile tot *românește*. Asignația se expedează. Peste câteva zile asignația se returnează dela posta din *Gherla*, cu observarea:

„Szabály ellenes, mivel oláh nyelven van kiállitva, Vissza Ákos — *Symay*".

(Pe românește: Este iregulară, pentru-că e scrisă în limba valahă. Retour la Acăș!)

În contra acestui șovinist funcționar s'a făcut arĕtare la direcția postelor.

*

Așa se procede în Ungaria! Și Bánffy zice, că numai agitatorii produc în mod artificial mișcarea! Dar' mai agitatori ca acesti *funcționari, solgăbirei* și vicișpani, unde s'ar mai putè găsì?

Ba ne mirăm, că poporul mai sufere ca sĕ fie șicanat și păgubit de câți renegați și parveniți, cari trăesc din budgetul țĕrei. Ne mirăm, că nu procede și el întocmai, cum proced alții față de el.

Rĕspuns lui Bánffy.

Sub titlul *Ungurii și noi* publică „Drapelul" un prim-articol în chestia Jeszenszky. Extragem din acest articol următoarele:

„Ungurii nu perd o singură ocasie pentru a ne spune verde în față ce gândesc despre chestia națională românească și despre decorarea lui Jeszenszky.

Și pe când guvernul nostru și ziarele lui tac cu o obstinație rară, guvernul și gazetele ungurești sûnt de o extraordinară francheță, ceea-ce sporește și mai mult impresia penibilă pe care o produce tăcerea celor dela noi.

Am arĕtat ieri cu ce desinvoltură și dispreț a rĕspuns, la interpelarea deputatului român Șerban, ministrul-președinte al Ungariei.

Baronul Bánffy a mers până sĕ insulte, de pe banca ministerială, pe acei-ce luptă pentru marea și sfânta causă a Românilor subjugați, numindu-'i — atât pe cei de peste munți cât și pe cei de dincoace — niște vulgari agitatori, cari caută sĕ-'și câștige pânea de toate zilele printr'o agitație fără temeiu.

Ne deprinsesem sĕ fim insultați numai de presa maghiară, și desprețuiam insultele acestea după-cum meritau, mai ales, că ele aveau aerul de a pornì dela niște oameni, cari recurgeau la mijloace violente și triviale vĕzêndu-'și perdută în mare parte causa ce susțineau.

Dar' pentru întâia-oară ni-se aruncă insulte de pe banca ministerială a Ungariei.

Le-am trata și pe acestea ca și pe acelea provenite dela presa ungurească, dar' din nenorocire n'o putem face, fiindcă aceate insulte nu mai par pornite din slăbiciunea pe care o dă o causă perdută de mai înainte, ci din îngâmfarea pe care o dă victoria.

Insultele baronului Bánffy par a fi insultelle învingĕtorului față de învins, căci ele au fost însoțite de asiguvarea cea mai deplină dată camerei maghiare, că nici o divergență de interese și nici un fel de *conflict nu poate exista între guvernul ungurescș și cel român*, între națiunea maghiară și între națiunea și naționalitatea română.

Ca alte cuvinte, primul-mintstru al Ungariei declară neexistente ori-ce aspirațiuni de dreptate din partea Românilor de peste munți, și moarte speranțelor Românilor de dincoace, că fraților lor din Ungaria li-se va face cândva dreptate.

România și Ungaria sunt deci statele cele mai intime, cele mai amice, cele mai strîns legate între ele, căci nimic nu le poate tulbura niște legături așa de strînse, stabilite pe niște base așa de puternice și așa de drepte ca cele de astăzi.

Presa maghiară, încurajiată de declarațiunile baronului Bánffy, ne tratează și ea cu un cinism extraordinar.

La întrebarea că cine e vinovat pentru decorarea lui Jeszenszky, „Pester Lloyd" rĕspunde pur și simplu: *Regele Carol personal.*

Eată la ce situație critică ne-a adus încăpățînarea în tăcere a guvernului nostru: Ziarele ungurești au ajuns sĕ îndrăznească a pune în joc chiar persoana Suveranului nostru!

Câtă vreme ziare românești au încercat sĕ pue înainte persoana Regelui atunci când numai guvernul putea fi făcut responsabil, se putea până la un punct înțelege atitudinea disprețuitoare a presei oficioase, care nu voia sĕ discute cu confrații ei Români pe tema aceasta.

Dar' când un ziar oficios ungurescș vine și lovește în Rege, făcêndu-'l direct responsabil de decorarea lui Jeszenszky, ziarele guvernului nostru au datoria imperioasă *de a-'și deslega limba* și a espune categoric dacă guvernul ia rĕspunderea actului, ear' dacă n'o ia, ce are de gând sĕ facă.

Chestia a fost adusă de presa oficioasă maghiară, la gradul cel mai acut posibil, și ori-ce întârziere de a o tranșa expune persoana Regelui la atacuri venite din partea unui „Pester Lloyd" oare-care, ceea-ce nu poate conveni nici țĕrei, nici Suveranului și nici guvernului".

Jeszenszky... pro domo.

Chestiunea română și tripla-alianță. — „Nationalzeitung". — „Pester Lloyd". — Jeszenszky și Sturdza. — Legea naționalităților. — Calomnii și insulte.

Pester Lloyd de ieri publică un vast prim-articol scris de Jeszenszky, care se ocupă tocmai de grava afacere a decorărei sale, smulsă prin intrigă frauduloasă. Cavalerul de contrabandă vorbește *pro domo sua* relevând mai multe fapte noue și făcênd multe declarațiuni, în numele guvernului maghiar.

Chestiunea română și tripla alianță.

Înainte de toate aflăm din acest articol, că afacerea *Jeszenszky* a străbătut azi până în cele mai competente cercuri din Berlin și e adusă în legătură cu importantul fapt al alipirei României către tripla alianță.

Sub titlul de mai sus *Nationalzeitung* din *Berlin* a publicat în numĕrul seu de Sâmbătă o corespondență din București, provenind din *cercuri mai înalte*, în care se expune pe larg legătura dintre afacerea Jeszenszky și greutățile ce a provocat ea guvernului român, și peste tot României în pornirea de a se alipì la tripla alianță.

Nationalzeitung.

Corespondentul importantului organ din Berlin spune, că decorarea lui Jeszenszky a provocat o indignare așa de mare în România, încât guvernul Sturdza e serios primejduit, deși n'ar fi vinovat. La conferirea decorației a insistat pentru ea Goluchowszki și Bánfly, cari au zis, că *„pun mare preț pe această decorație."*

Sturdza va lua în cameră rĕspunderea pentru acest act, dar' atunci e neîncunjurată căderea lui ori disolvarea camerei, dacă cumva guvernul maghiar nu va da semne, că *procede mai blând față cu Românii din Transilvania.* Sturdza cere numai observarea legei de naționalități. Dacă el va fi silit sĕ se retragă, ca sĕ 'și apere politica sa, cu greu s'ar afla alt ministru așa de *moderat*, și apoi România va fi împinsă spre Rusia, ceea-ce dacă nu o apreciază guvernul maghiar, „vor apreția-o *generalii* Austro-Ungariei".

Pester Lloyd.

Cam așa se rĕsumă scrisoarea, contra căreia pășește Jeszenszky în „Pester Lloyd". Înainte de toate el neagă adevĕrul celor susținute acolo. Zice, că chestiunea română nu înseamnă nimic. *Ea s'a redus la neînsemnate certe ziaristice*, și numai incidentul decorărei lui Jeszenszky 'i-ar fi dat un caracter de interes mai înalt.

Jeszenszky și Sturdza.

Ce privește însași decorarea, indigaarea Românilor, scrie „P. L.", e neîntemeiată.

Vorbirea oficioasă a procurorului din procesul *Replicei* nu se poate ascrie *personal* lui Jeszenszky.

Apoi „Regele Ungariei, cu prilejul visitei sale la București, a decorat pe șeful opositiei, care a ținut faimoasa vorbire dela Orfeu, pe ministrul-president Sturdza, cu marea cruce a ordului „Leopoldin" — și totuși presa maghiară n'a intreprins nici o campanie în contra acestui act al M. Sale, fiind act de curtoasie internațională".

Legea naționalităților

Este absolut greșit, zice „P. L.", dacă politicianii români cred, că prin alipirea la tripla alianță au dreptul de a se amesteca în afacerile interne ale Ungariei, cerêndu-'i o *anumită politică* față de Români. *Guvernul maghiar n'are absolut nici un motiv* de-a se abate dela actuala sa politică de naționalități și *P. L.* crede că și „cercurile competente din România pot aproba numai acea politică, pe care o urmează ministrul president prin secțiunea condusă de mult numitul consilier ministerial".

Legea de naționalități se observă, și numai în interpretarea ce 'i-o dau agitatorii nu se aplică, fiindcă nu se poate aplica. Și de altfel România nu are drept a se amesteca

în afacerile interne ale statului vecin. Căci atunci tot aşa ar putè face şi Bulgaria faţă cu România, în favorul Bulgarilor din Dobrogea.

Calomnii şi insulte.

Cătră sfîrşit Jeszenszky sruncă de nou insulte la adresa şefilor nostri politici. „Cât timp — scrie el — în Bucureşti se dă ascultare lamentaţiilor profesionale ale *câtorva* agitatori de aici, nu vor amuţi în Ardeal plângerile asupra pretinselor atrocităţi contra Românilor, şi astfel opinia publică românească poate, — dacă-'i convine — sě fie într'o necontenită agitaţie şi poate sě rěstoarne guvernele după plac. *Pentru-că acei agitatori trăesc din vaiete de durere şi ei se vaietă pentru-că aşteaptă bani.* **Se înceroe odată a sista acesti bani şi atunci nu va mai exista nici chestiune ardeleană, nici gravamine, nici maghiarisare cu forţa, nici alte nebunii de aceste.**"

La sfîrşit Jeszenszky apelează la cercurile din România sě se acomodeze acestor vederi, căci tripla-alianţă mai bine se poate răzima pe Ungaria *unitară maghiară*, decât pe o Ungarie desfăcută în grupe naţionale, cum ar vrea sě o „desorganiseze" Românii după sistemul federalistic.

*

Până la atâta a ajuns chestiunea: *la tăiş*. Vom vedè acum ce vor alege cercurile oficioase şi ce vor rěspunde la aceste cutezanţe a decoratului falş, Jeszenszky Sándor, care se gireză ca-şi-când ar conduce secţiunea din Berlin, ear' nu cabinetul negru din Budapesta.

Vom revenì.

Din cercurile tinerimei.

I.

Înfrăţirea studenţilor români, sêrbi şi slovaci.

Budapesta, 8 Noemvrie.

Părinţii sûnt în ceartă. Peste întreaga familie apasă un aer greu, nesuferit şi liniştea neîntreruptă te face sě desperezi. Ori-cine mai bine ar dorì, ca lanţuri de fer sě-'i lege mânile, cătuşe de oţěl sě-'i strînge picioarele, decât sě privească mut şi neputincios acest spectacol sfăşietor de inimă. Tata şi mama, amêndoi cu dragoste faţă de-ai lor, amêndoi conduşi de dorul arzênd, de a promova binele familiei, eată că o vorbă nesocotită, o faptă regretabilă a vîrît icul discordiei între ei.

Copíii nu înţeleg (?? R. „Trib".) ce e, dar' apěsaţi şi ei inconştiu de povara situaţiunei stau sfioşi şi nepricepuţi la o parte, aşteptând cu inima 'nfiorată, că tata şi mama ear' se vor împăca, şoptesc ei între ei, dar' cu frica, sě nu-'i tradeze păreţii.

Şi-ai vrea sě pui capět stărei nefireşti, ai vrea ca plini de dragoste, sě-'i vezi ear' îmbrăţoşindu-se, dar' când mintea te-a dus pe aripile fantasiei până aproape de ţintă, te trezeşti în faţa realităţei, care acum 'ţi-se arată ca o vedenie slută, şi copleşit de conştienţa slăbiciunei tale, neputinţei de a lucra, de a schimba, de a pune la cale, eşti cuprins de ghiarele decepţionismului pesimismului.

Dar', câte-odată, ca nişte raze furişate prin zăbranicul de nori, momente de înălţare străbat sufletul copíilor şi uitând de nevoile vremelnice slobod frênele entusiasmului lor sincer, şi cu speranţă în viitor îşi ridică glasul, ca rěsunênd acesta ca un glas împăciuitor de profet, sě frângă pedecile şi sě facă ca înţelegere sě reside ear' între părinţii certaţi.

Noi, tinerimea română dela universitatea din Budapesta, menită a lua cândva cârma intereselor noastre naţionale în mână, cu un glas tare, care dorim sě străbată la inimă, precum dela inimă isvoreşte, reînoind frăţietatea cu universitarii sêrbi şi slovaci, fraţii nostri în suferinţe, continuând astfel opera bărbaţilor nostri, al cărei fundament s's pus în 10 August 1895 tocmai aici în Budapesta în congresul naţionalităţilor, strigăm conducětorilor nostri: „Duceţi steagul înainte, peară vrajba dintre noi; Şi în fapte, şi-'n cuvinte vom fi pururea cu voi".

Fraţii Slovaci, cărora le-a încumbat în anul acesta datorinţa plăcută, de a convoca al treilea comers festiv de înfrăţire româno-sêrbo-slovacă, au ales ziua de 6 Noemvrie. Şi par'că şi natura ne favorisase, căci după zile întunecoase, cari gemeau sub povara norilor grei, dimineaţa un cer azuriu, un soare strălucitor, ne-a salutat.

Ziua întreagă nu se vorbia între noi, decât de înfrăţirea care din nou avea sě fie închegată, şi cu dor aşteptam seara, deşi poate entusiasmul de acum doi ani n'a putut sě reînvie cu aceaşi măreţie. Şi tinerimea noastră română, conştie de însemnătatea acestei înfrăţiri, cenştie că în contra duşmanului numai cu puteri unite putem sě luptăm, şi conştie, că noi de acum trebue sě cimentăm simpatia dintre noi, a grăbit a lua parte în numěr cât se poate mai mare la comers. De asemenea au fost representaţi şi fraţii Sêrbi şi Slovaci în numěr frumos, şi era înălţător sě priveşti mai mulţi de-o sută de tineri, a căror inimă a tuturor era cuprinsă de un dor, de dorul de-a lupta pentru eliberarea popoarelor lor de sub jugul barbar, care de-o potrivă ne apasă.

Sala spaţioasă din „Hotel Metropol" era plină. Grupuri, grupuri stăteau universitarii pe lângă mese, discutând în limba germană. Dar' deodată se face tăcere. Unul dintre fraţii slovaci mulţumeşte Românilor şi Sêrbilor, că au rěspuns învitărei lor, presentându-se în numěr atât de considerabil, şi propune totodată ca preşedinţi din partea Slovacilor pe dl Milan Hodza, din partea Românilor pe dl Ilarie Chendi şi din partea Sêrbilor pe domnul Putnic. Preşedinţii între strigăte de „zivio", „nazdar" şi „sě trăească" îşi ocupă locurile.

Astfel constituiţi, fiecare s'aşează la masă, ear' domnul Milan Hodza dă cuvêntul dlui Ilarie Chendi, care într'o vorbire frumoasă, într'o limbă germană tot atât de frumoasă desfăşură în cuvinte clare situaţiunea noastră a nemaghiarilor accentuând comunitatea de interese, care ne face sě fim prieteni şi arětând necesitatea unei lucrări comune, pentru a putè opune resistenţă asupritorilor. Arată, cum evenimentele din ceealaltă parte a monarchiei ne îndreptăţesc la speranţe mari, ne îndrumă sě luăm exemplu dela oraşul Fiume, care atât de bărbăteşte luptă contra tendenţelor maghiarisătoare a guvernului, şi vede jur în jur la toate popoarele cum ideea naţională creşte şi se întăreşte pe când noi, numai noi sě stăm cu mâna în sîn? Cel-ce pricepe deci glasul istoriei, acela scuture lanţurile nepăsărei şi lupte. Amintind cu durere tristele şi nefastele zile, cari în timpul mai nou au ţinut în cătuşe puterea de resistenţă a poporului nostru, sě mângâie şi totodată ne mângâie şi pe noi cu mişcarea sănětoasă şi entusiastă din România, care s'a pornit dela visita Regelui Carol la Budapesta. Sě mângâie mai departe cu solidaritatea, care încheagă şirurile noastre a nemaghiarilor şi spre confirmarea acestei solidarităţi, îşi ridică şi goleşte pocalul. Cu adevěrată însufleţire au fost primite cuvintele dlui Chendi şi aclamările nu voiau sě se mai sfîrşească.

După aceea dl preşedinte Hodza roagă pe fraţii sêrbi sě întoneze imnul sêrb. Sculându-se toţi în picioare, toţi cântă imnul cu însufleţire, Slovaci, Sêrbi şi Români fără deosebire. Urmează apoi vorbirile, prin cari sě salută Români, Sêrbi şi Slovaci reciproc, şi cari pline de însufleţire accentuează raporturile intime dintre noi, cărora le doresc vorbitorii vieaţă lungă. În sensul acesta vorbesc din partea Slovacilor dl Hodza şi Botto, din partea Sêrbilor dl Putnic şi Stoicovici, din partea Românilor dl Moisil, Cioban şi Fruma. După fiecare vorbire imnurile naţionale românesc, slovac şi sêrb dau expresia reciprocităţei sentimentelor, cari ne leagă. După-ce astfel se încheie şirul vorbirilor, preşedinţii propun ca tinerimea romăno-sêrbo-slovacă sě trimită conducětorilor nostri câte o adresă, în care sě-'şi exprime dorinţa, ca lăsând la o parte interesele personale mici şi jertfindu-le idolului nostru cumun — binelui poporului, se continue lupta solidară cu bărbăţie înainte. Propunerea este primită cu unanimitate, cu executarea ei sě însărcinează preşedinţii, cari tot la propunerea lor, se angajează a pune la cale cât mai dese conveniri, în cari sě putem discuta ţinuta noastră.

Cu aceasta partea oficioasă a comersului sě declară de încheiată, şi plini de mândrie pentru modul, cum am ştiut sě ne arětăm alipirea unul faţă de altul, din nou înălţaţi ne-am despărţit.

Fie, ca glasul nostru sě nu rěsune în pustiu, fie ca această seară sě fi însemnat o reală apropiere între noi, pe cari interese comune ne leagă. Fie un puternic indemn spre luptă cu abnegaţiune pentru ceea-ce de veacuri ne clocotesc în piept şi pentru ceea-ce un Horia şi Iancu 'şi-au věrsat sângele. Când neamul va pretinde, şi pe noi ne va afla la locul nostru.

Ardo.

II.

Seară de cunoştinţă.

— Raport special. —

Viena, 6 Noemvrie.

După un repaos lung, eată în sfîrşit prima întrunire mai completă a Românilor, foşti membri şi luptători în rîndurile *„României-June"* şi a noilor mlădiţe, adunate din toate părţile românismului la focularul culturei şi al progresului: este „seara de cunoştinţă".

Sunt de faţă Români transilvăneni veniţi din sînul munţilor româneşti, plini de iubire cătră scumpul lor popor atacat cu atâta furie în chiar existenţa sa; bărbaţi trecuţi prin şcoala vieţei, convinşi că logica existenţei unui adevěrat Român este „luptă, luptă şi earăşi luptă"; tineri dornici de a continua calea înaintaşilor lor şi a nu lăsa scumpele cărări bătute de anteluptători în prada egoismului şi a utopiei.

Sûnt Români bucovineni, nu mai puţin încălziţi de focul însufleţirei naţionale şi al devotamentului pentru poporul lor, în ochii cărora străluceşte vigoarea unei naţiuni, ce se deşteaptă din amorţire şi-'şi vede cu atâta mirare chemarea ei pe care era s'o uite.

Sunt Români din România liberă, cari cu bucurie împart succesele lor cu ceialalţi conaţionali şi cu curat şi nepătat sentiment grăesc vorbe de încurajare fraţilor lor.

Sûnt chiar şi Români din pravoslavnica *Rusie*, Români din scumpa Basarabie, cari îşi ridică genele pline de rane crâncene, causate de inquisiţia rusească.

În inimile tuturora fâlfae „stindardul naţional": *roşu, galben şi albastru.*

*

E seară, la $7^1/_2$. Sûntem în restaurantul *Mitzko*, rînd pe rînd oaspeţii sosesc, până-ce mica sală devine atât de populată, încât cu greu te poţi mişca.

Între cei sosiţi e şi Dr. *Drăghici*, figură veche şi populară. E salutat cu vii „sě trăească" şi la propunerea dlui preşedinte adhoc *Corn. Comanescu*, e proclamat preşedinte al seratei.

Dl Drăghici îşi ocupă înalta funcţie, învîrtind cu emfasă o sabie ce 'i-se predase, drept cârjă a preşedinţiei.

Petrecerea se deschide cu *„Deşteaptă te Române"*, cântat plini de entusiasm de toţi membrii, acompaniaţi la pian de dl *Şorban*.

Vorbirile au format un şir aproape fără capět. Tiněrul *Traian Mihaiu* în nişte cuvinte bine alese, relevează datorinţele unor adevěraţi Români, îndemnând pe toţi la luptă pentru causă.

Vorbirea a dat bogat material preşedintelui sě-'şi desvoalte humorul seu; care salută cu căldură pe noii veniţi. În numele lor vorbeşte dl *Mihaiu Popoviciu*; cuvintele entusiaste ale tiněrului vorbitor au secerat aplause.

Dl *Vaida* constată îmbucurătorul fapt, că noii veniţi sûnt plini de entusiasm faţă de naţiune. Îi îndeamnă la muncă, dându-le unele instrucţii pentru cariera politică.

„Separatism, separatism şi earăşi separatism faţă de duşman", eată frumoasele cuvinte ale dlui Vaida, cu cari îşi încheie vorbirea.

Dl *Dr. Preda* a vorbit pentru noii veniţi *de peste Prut.*

Dl profesor *Filimon* asemenea pentru ei.

Dl *Comanescu* vorbeşte tinerilor noi veniţi.

Simpaticul *Capşa* în vorbirea sa model — cu un admirabil pathos vorbeşte despre femeia română, şi despre transilvăneni. „Nu vom uita — zice el — că transilvănenii au şters din cărţile noastre literele cirile, introducênd cele latine, şi ne-au spus: „Voi sûnteţi Români", arětându-ne măreaţa noastră origine română".

Mai vorbiră dl *Perţa* şi dl Dr. *Moldovan* etc. etc.

Pe când serata dura cu mare însufleţire, dl preşedinte anunţă sosirea unei telegrame:

„Regret din tot sufletul, că împedecat de afaceri urgente nu pot fi în mijlocul d-voastră, vě salut frăţeşte şi doresc, ca membrii noi sě întărească falanga luptătorilor decişi".

Dr. George Popovici.

O adevěrată ploaie de strigăte „sě trăească", de aplause, întimpinară această telegramă a deputatului bucovinean.

N'au putut sě lipsească dela seara de cunoştinţă cântecele, cari ca nişte gingaşe viorele, au dat serei un aspect adevěrat luxos.

Frumoasele melodii cântate la pian de domnii Şorban şi Eugen Muntean, precum şi cântecele dlor Sturdza, Crăciunescu şi Popovici, au produs mare veselie în sufletele tuturora.

Era târziu, când lumea se împrăştia în toate părţile, mulţumiţi toţi în suflet, că seara de cunoştinţă a reuşit bine.

ASTRA.

Concursuri la Asociaţiune.

Dela comitetul central al Asociaţiunei primim următorul *avis*:

Posturile de funcţionari ai „Asociaţiunei pentru literatura română şi cultura poporului român", devenite vacante cu finea acestui an şi anume postul de 1. secretar II; 2. cassar; 3. bibliotecar; 4. archivar şi 5. econom, se vor întregì în şedinţa comitetului central din Decemvrie a. c.

Reflectanţii la vre-unul din aceste posturi au sě-'şi înainteze cererile în scris la biroul Asociaţiunei (strada Morii Nr. 8) cel mult până la 30 Noemvrie a. c. stil nou. Informaţiuni despre agendele funcţionarilor, stabilite în statute şi în regulamentul afacerilor interne, precum şi despre remuneraţiunea fixată pentru acele funcţiuni, se vor da la cererea reflectanţilor din partea biroului între 15 şi 25 Noemvrie a. c. stil nou, la orele 5—7 d. a.

Sibiiu, din şedinţa comitetului Asociaţiunei, ţinută la 28 Octomvrie 1897.

Dr. Il. Puşcariu, vicepreşedinte, Dr. V. Bologa, secr. II,

CRONICĂ

Sibiiu, 11 Nov. n. 1897.

Mulţumita Regelui Carol. Drept mulţumită pentru măreaţa primire ce 'i-s'a făcut la Iaşi, Regele Carol a adresat primarului Iaşilor, dlui N. Gane, următoarea telegramă:

„Încă odată privesc ca o datorie, scumpă inimei Mele, de a reînoì via recunoştinţă a Reginei şi a Mea pentru călduroasa şi măreaţa primire ce Ni-s'a făcut de a doua Noastră capitală. Simţěmintele inimoase şi pline de dragoste, cari n'au încetat a se manifesta în tot timpul petrecerei Noastre, au ajuns la eulmea lor în momentul când, cu părere de rěu, Ne-am despărţit de Iaşi.

„Neuitate ne vor rěmânè ovaţiunile cu cari am fost petrecuţi până la gară de întreaga poporaţiune a oraşului, şi cari Ni-s'au adus în momentul pornirei într'un mod atât de mişcător. Precum cu toţii am sěrbătorit aceste frumoase zile cu bucurie, trebue ca şi săracilor sě le rěmână cel puţin o mângâiere: *trimit* dar' *şese mii lei pentru a fi împărţiţi celor nevoiaşi.*

„Toate gândurile şi urările Noastre sûnt şi vor fi cu iubiţii Nostri Ieşani.

Carol".

*

Chirotoniri. În 24 Oct. v. şi zilele următoare Metropolitul Miron Romanul a chirotonit întru presbiteri-preoţi pe următorii candidaţi de preoţie:

Isaia Enescu, ales capelan în Cheia-Branului, tractul Branului; Ioan Şchiopu, ales capelan în Ţîntari, tractul Braşovului; Ioan Nan, ales paroch în Sânt-Petru, tractul Braşovului; Mihail Iancu, ales paroch în Supra-Petri (Vidra-de-jos), tractul Câmpenilor; Laurenţiu Ciorbea, ales paroch în Sălciva-de-jos, tractul Lupşei şi Ilie Pop, ales paroch în Ludoş, tractul Mercurei.

*

Episcopul Majláth osândit. Tribunalul din *Komárom* a pertractat ieri procesul ce 'i-s'a intentat episcopului Majláth, pentru-că a primit la catolici o fată sub 18 ani. Episcopul, present la pertractare, a fost osândit la 25 fl. amendă şi înca 50 fl. pedeapsă în loc de 10 zile închisoare, *pentru „abatere contra religiei"*. Episcopul n'a dat recurs, ci a plătit imediat amenda.

*

Asasinul unei literate. La tribunalul din *Roma* s'a pertractat de câteva zile procesul senzaţional intentat pictorului *Pierantoni*, care din poftă de bani a omorît pe vestita literată italiană *Contesa Lara*, fosta lui amantă. Procesul s'a terminat Mărţi cu osândirea ucigaşului la *unsprězece ani temniţă grea.*

*

Monumentul dela Rěsboieni. Luni s'a desvělit lângă mănăstirea Rěsboieni frumosul monument ridicat marelui Domn *Stefan al Moldovei* din partea oficerilor regimentului Rěsboieni. Sěrbarea s'a făcut cu asistenţă militară şi în presenţa unui frumos numěr de persoane oficiale şi de învitaţi. Cel dintâiu a luat cuvêntul dl colonel *Mihăescu*, comandantul reg. de infanterie 15 Rěsboieni. D-sa face istoricul luptei dată aici de Stefan-cel-Mare contra Turcilor, face sě resee vitejia românească şi sfîrşeşte strigând: trăească M. S. Regele. Au vorbit apoi pe rînd d-nii: V. A. *Urechiă*, Stefan C. *Ioan*, căpitan *Popovici*, iniţiatorul ridicărei monumentului *Caloianu*, A. D. *Florescu*, studenţii *Tamara*, *Danielopulo*, *Athanasovici*, dl Filip *Vlădescu*, directorul liceului din Piatra şi tiněrul poet Radu *Rosetti*. Dl G. *Murnu* a recitat o poesie de ocasie, după care începe defilarea. Regimentului 15 Rěsboieni îi urmează un excadron din reg. 5 de roşiori şi elevii liceului din oraşul Piatra.

Monumentul e o coloană de peatră în mărime de patru metri; în vîrful lui un vultur sfăşie cu ghiarele un drapel otoman. Are pe o lature inscripţia: *Acest mic semn comemorativ e ridicat în anul 1897 Oct. 27, de corpul oficerilor reg. 15 Rěsboieni, în semn de amintire a Marelui Domn. Micul monument va amintì etern Românilor pe marele Domn.* Pe partea opusă sûnt gravate numele oficerilor reg. 15 Răsboieni. Pe ceealaltă lature se află inscripţia:

Nemuritorului erou şi atlt al lui Crist, lui Stefan-cel-Mare care, la 26 Iulie 1476, vitejeşte, cu repunerea vieţei, apěrà neatîrnarea Moldovei şi existenţa neamului românesc contra oştirilor musulmane, comandate de Mahomet însuşi.

Istoricul monumentului e următorul: În vara anului 1894 se făceau manevrele cele mari la Vaslui. Regimentul 15 Rěsboeni avea de executat mişcări pe Valea-Albă. Căpitanul Popovici din acel regiment îşi reamintì de grozava luptă a lui Ştefan-cel-Mare. Întrebă peste tot pe săteni sě-'i spue de locul luptei. Din nenorocire nimeni nici nu ştia de ce e vorba măcar. Tot întrebând, căpitanul găsì pe un bětrân care auzise despre o bătaie pe acolo, şi spuse că pe când era copil, erau nişte şanţuri, dar' acum sûnt aproape astupate. Se făcú o cercetare, sě descoperiră urmele neîndoielnice ale redutei şi se găsia mai în sus o altă redută. Se stabilì în fine locul adevěrat unde s'a dat lupta. Căpitanul Popovici se gândì că ar fi bine sě se reamintească lumei locul luptei. Se înţelese cu căpitanii Neamţu şi Teodorescu, deciseră ridicarea acestui monument şi împărtěşiră dorinţa lor oficerilor din regimentul 15 Rěsboeni. Toţi contribuiră şi din modesta lor soldă ofiţerii acestui regiment ridicară monumentul, care va vorbì generaţiilor viitoare şi drumeţilor despre istoria patriei şi de marele Stefan.

*

„Foaia Literară", revista săptămânală a d-nei Lucreţia *Rudow-Suciu* din Oradea-mare, 'şi-a sistat apariţia din *lipsa de sprijin*, această eternă boală a foilor literare româneşti.

*

† **George Chiţu**. Fraţii nostri liberi au îndurat de nou o perdere dintre cele mai dureroase. Distinsul patriot şi bărbat de stat George *Chiţu*, unul dintre cei mai fruntaşi luptători ai partidului liberal, a rěposat alaltăieri la proprietatea sa Mirila din Oltenia.

George Chiţu făcea parte din marea generaţiune revoluţionară dela 1848 şi a luptat cu entusiasm alăturea de aceia cărora le datorim România modernă. În vieaţa sa politică *George Chiţu* a ocupat cele mai înalte demnităţi. Sub domnia lui Cuza-Vodă a fost primar al Craiovei. Sub înţeleapta domnie a Regelui Carol, *George Chiţu* a fost în mai multe rînduri ministru al instrucţiunei, al finanelor şi al justiţiei şi a dat cele mai strălucite dovezi de o rară capacitate, devotament şi cinste politică. A mai fost vicepreşedinte al camerei în biuroul presidat de cătră nemuritorul C. A. Rosetti.

Înmormêntarea marelui defunct se face pe cheltuiala statului. Memoria lui o va eterniza un monument ce 'i-se va ridica în curênd. Cu efectuarea monumentului e încredinţat renumitul sculptor din Bucureşti *Bălăcescu.*

*

Kossuth şi Ugron — „martiri". Tribunalul din *Budapesta* a osândit alaltăieri pe doi corifei politici ai Ungurilor: *Kossuth* Ferencz şi *Ugron* Gábor. Kossuth a fost osândit la 3 zile, ear' Ugron la 8 zile temniţă de stat. Ar fi de prisos a mai spune, că osândele s'au dat pentru delictul duelului; căci pentruce alta sûnt osândiţi cei din naţia „valeroasă"?...

*

Conflict sângeros între gendarmi şi ţărani. La *Sárisáp*, lângă Strigoniu, un conflict sângeros s'a întêmplat ieri între gendarmi şi câţiva ţărani, cari se băteau într'o cârcimă. Un ţărau a fost *împuşcat*, altul *înjunghiat*; amêndoi *au murit pe loc.*

*

Tolstoi şi Ţarul. Contele Tolstoi trăeşte în retragerea sa la Tule, împreună cu familia sa, ocupându-se cu agricultura şi cu compunerea cărţilor sale filosofice. Acum el scrie cartea intitulată *„Patriotismul"* şi de sigur, că are o mare frică de consecinţele scrierilor lui, cari se vor resolva în ori-şi-ce cas într'un exil în Siberia. Ultima lui carte: *„Regatul lui D-zeu întru voi!"* fu cetită Ţarului, şi conţinutul foarte aspru pentru suveran avù ca resultat, că Ţarul a ordonat, că numele autorului sě nu mai fie barem pronunţat la curte. Sfătuit Ţarul de a face sě se aresteze un scriitor aşa de îndrăzneţ, el a rěspuns: „Tolstoi e considerat ca un apostol, nu voiu sě fac din el un martir".

*

O seminţie, care dispare. Exploratorul englez Cooke dă în scrierile sale interesante detalii asupra unor insule, Fidgi, şi a locuitorilor ei. Aceşti oameni, ca antropofagi n'au fost întrecuţi de nici o altă populaţie sělbatică. Când insulele au fost descoperite, locuitorii aveau defectul cam neplăcut pentru călětorii cari debarcau, de a preferì carnea omenească ori căreia alta, dar' aveau şi un stomac de fer şi o sănětate la fel. Fiind vorba de a se converti locuitorii din insulele Fidgi la creştinism, misionarii au început sě combată canibalismul. Fidgienii au învěţat puţin câte puţin sě se hrănească cu paste făinoase şi cu carne de porc sau de berbec; dar' acest nou regim le-a stricat stomacul. Ei au perdut pofta de mâncare pe care o aveau înainte, şi rasa lor e în decadenţă. Şi uzurile europene, privitoare la îmbrăcăminte, introduse de misionari, au avut consecinţele pe care de sigur chiar misionarii nu le doreau. Mai înainte acesti sělbateci erau îmbrăcaţi numai cu o cingětoare şi erau foarte sănětoşi; azi sub hainele europeneşti în care se îmbracă, suferă de bronhite şi turberculoze. Ceea-ce e mai straniu, e faptul că morala primitivă, dar' curată, a cedat locul ei viţiurilor europeneşti; aşa că din 150.000 de oameni cari erau în insula Fidgi în anul 1874, azi nu mai sûnt decât 50.000. E probabil, că în curênd printre Fidgieni nu se va mai găsì nici unul care sě fie canibal, fiindcă nu vor mai fi pe lume.

*

Daunele inundaţiilor în România. Ministerul român al domeniilor publică prin *Monitorul oficial* un tablou statistic al pagubelor pricinuite ţěrei de ploile şi inundaţiile de astă-primăvară. După acest tablou pagubele suferite de stat, judeţe, comune şi particulari, se urcă în total la 39 milioane 761,206 lei. Judeţele, cari au suferit pabugele cele mai

mari sûnt: Teleorman: patru milioane 673,853 lei, Romanaţi: trei milioane 545,638 lei, Ialomiţa: două milioane 935, 184 lei, Olt: două milioane 476,872 lei, Dâmboviţa: două milioane 31,104 lei, Dolj, două milioane 109,843 lei Vlaşca: un milion 673,860 lei, Argeş: un milion 498,875 lei, Brăila: un milion 497,066 lei, Buzĕu: un milion 328,528, Ilfov: un milion 289,292 lei, Botoşani: un milion 195,682, Prahova: un milion 113,806 lei, Mehedinţi: un milion 23.655. Judeţele cari au suferit cele mai puţine pagube sûnt: Neamţu cu 269,734 lei, Bacău cu 348,550 lei, Muscel 323,032 lei şi Dorohoiu 376,874 lei.

*

Ştiri mĕrunte. *Consul german la Budapesta* e numit în locul prinţului Ratibor prinţul *Henric de Hohenlohe-Oehringen.*

— Din *Paris* se desminte ştirea, că sinucisa familie Dreyfuss ar fi fost înrudită cu căpitanul deportat; causa sinuciderei a fost o boală mentală, care zăcea în familie.

— Din *Fiume* a dispărut un giuvaergiu, *Bulián* Jakab, lăsând în urmă 15.000 fl. pasive.

— În *Mitroviţa* tribunalul a osândit la *moarte prin ştreang* pe o calfă de aurar, *Schnell* Jánoş care a omorît şi a jefuit o femeie.

— *Pázmándy* Dénes, faimosul *voyager* politic al Ungurilor, a fost osândit la 10 fl. amendă pentru vătĕmarea unui — *chelner.*

— *Tribunalul din Pécs* a pus sub acusă pe conducĕtorul de cărţi funduare *Simonovits* Kornel, pentru mai multe pungăşii.

— În *Feldioara* (lângă Braşov) bântue tifusul; până acum 30 casuri de îmbolnăvire, unul mortal.

— Deputatul *Luby* Géza a eşit din partidul kossuthist, din pricina certelor pentru mandatul de deputat dela Szegvár.

— În *Lőcse* cetăţeanul Gustav Hermann a dat 250.000 fl. în scopuri filantropice.

— În *Saaz* Nemţii iredentişti *au ştrangulat în efigie pe Lueger şi 'i-au dărîmat statua.*

La

Abonament lunar

pentru Noemvrie st. v.

— cu preţurile din capul foii —

invită

Administraţiunea ziarului „TRIBUNA"

Tribuna Literară.

CASTELUL DIN CARPAŢI.

— *Aprecierile presei.* —

Rar, o carte apărută la noi, a fost primită cu atâta simpatie din toate părţile, ca şi *„Castelul din Carpaţi"*, excelentul roman de *Jules Verne*, care a apărut nu de mult în traducere într'un elegant volum, împodobit cu *26 ilustraţiuni frumoase.*

Toate ziarele, cari s'au rostit asupra acestui volum, n'au spus decât cuvinte de laudă şi recomandare.

Nu e mirare, de altfel.

Numele lui Verne e o garanţă de bunătatea cărţei. Şi dacă ar mai rĕmânè vre-o îndoială, pentru acest cas, ea ar trebui sĕ dispară în faţa faptului, că *Academia franceză* a încununat cu un premiu acest interesant roman, aşa de *românesc*, de pare-că celebrul romancier a voit anume sĕ ne facă o plăcere specială nouĕ, Românilor.

Traducĕtorul, dl *Victor Onişor* la rîndul seu, pe cât de norocos a fost în alegerea cărţei de tradus, tot aşa de norocos a fost şi în traducere însaşi, îmbrăcêndu-o într'o limbă frumoasă, clară şi potrivită, spre a reţinè cu fidelitate toată valoarea originalului.

Nu s'a lăsat mai pe jos însĕ nici tipograful, care a ţinut, se vede, ca acest roman sĕ se presenteze publicului românesc într'o haină vrednică de valoarea lui. *„Tipografia"* noastră întru adevĕr a dovedit, că poate concura cu ori-ce institut modern, un lucru pe care-'l constată mai multe ziare. În special *L'Indépendance Roumaine*, în prima notiţă despre apariţia „Castelului" nu întârzie a releva îngrijirea cu care este tipărit volumul, zicênd:

„Ce volume est très soigneusement imprimé".

Eată unele din aprecierile, ce presa noastră a făcut *„Castelului din Carpaţi"*.

Familia.

Revista redigeată de dl *Iosif Vulcan*, membru al Academiei române scrie:

Jules Verne în româneşte. Cine nu cunoaşte pe Jules Verne, distinsul scriitor francez, care în formă de roman a tratat atâtea chestii de ştiinţă? Operele lui sûnt traduse în toate literaturile culte. Deci n'avem decât sĕ ne bucurăm, dacă apare vre-una şi în româneşte.

Anunţăm dar' cu plăcere, că zilele trecute a eşit la Sibiiu, în traducere românească *unul din cele mai interesante romanuri ale lui.*

Interesant, pentru-că sĕ petrece în Transilvania între Români. Titlul romanului este: „Castelul din Carpaţi" şi sûntem siguri, că atât prin conţinutul seu, cât şi prin buna traducere a dlui Victor Onişor, va face câteva ore plăcute cetitorilor. **Astfel de traduceri în adevĕr umplu un gol în literatură**, nu ca efemerele şi rĕu tradusele romane ce apar din când în când în limba noastră. Volumul precedat de portretul lui Jules Verne şi de o prefaţă scrisă de dl Dr. *Elie Dăianu* are 26 ilustraţiuni.

Foaia literară.

Revista sĕptĕmânală condusă de doamna *Lucreţia Suciu* şi soţul seu dl Dr. *Rudow* scrie următoarele:

A apărut la „Tipografia societate pe acţii" la Sibiiu **un excelent roman** *„Castelul din Carpaţi", de Jules Verne, celebrul romancier francez. Acest roman a fost premiat de Academia franceză! Traducerea românească de dl Victor Onişor, este făcută într'o limbă frumoasă românească, ear' în prefaţă dl Dr. E. Dăianu, directorul Tribunei ne dă o foarte interesantă biografie a marelui romancier Jules Verne.*

Volumul **elegant adjustat,** *este împodobit cu 26 ilustraţiuni lucrate la Paris.*

„Castelul din Carpaţi" este una dintre cele mai interesante şi elegante cărţi şi o recomandăm în deosebita atenţie a publicului nostru cetitor, cu atât mai vîrtos, căci romanul este scos din vieaţa socială a noastră, a poporului românesc şi e descrisă foarte simpatic.

Gazeta Transilvaniei.

Vechiul organ din Braşov anunţând apariţia *„Castelului"* observă:

Romanul pe care-'l anunţăm aci, este *unul dintre cele mai interesante şi de valoare totodată.* Dl V. Onişor a făcut un bun serviciu literaturei noastre prin traducerea acestui roman al celebrului scriitor francez Jules Verne, care roman pentru noi mai ales este cu atât mai interesant, fiindcă se petrece în Ardeal, între Români, şi pe lângă părţile lui instructive, mai este şi moral. Opul e *tipărit frumos*, cuprinzênd, pe lângă portretul lui Verne, şi vre-o alte 26 de ilustraţiuni în text.

Patria.

Tinĕrul ziar din Cernăuţi, organul partidului naţional din Bucovina scrie următoarele călduroase şiruri:

„Volumul acesta, care se extinde pe 255 pagini octav mare tiparit pe hârtie fină şi cu litere elegante cuprinzênd nu mai puţin decât 25 ilustraţiuni interesante, *merită de a face parte din biblioteca fiecărui Român.* A subtrage presentul roman unei critice speciale, este superflu. Romanele lui Jules Verne se bucură astăzi de un mare renume, deşi până în zilele noastre — durere — puţine din romanele sale s'au tradus în româneşte, totuşi operile lui, cari au apărut în sute de mii exemplare în toate limbile culte şi publicului român îi sûnt în destul cunoscute. Direcţiunea şi modul scrierilor lui Jules Verne formează un ce de tot deosebit şi specific, cum numai el poate scrie. Cea mai perfectă ştiinţă merge mână în mână cu cea mai liberă fantasie oferind cetitorului un material, care totodată te şi distrage şi te şi instruează. Dl *Dr. Dăianu* în prefaţa sa caracterisează foarte nimerit presentul roman cu următoarele cuvinte; „calitaţile cum se pot observa şi în „Castelul din Carpaţi" sûnt: invenţiunea pentru a varia şi dramatisa subiectele, observaţiunea morală, fondul instructiv ştientific, care ştie întrunì plăcutul cu folositorul, şi spiritul logic, care potriveşte personagiile la situaţiunile lor şi le menţine caracterul lor propriu în tot decursul povestirei. Firul acestor povestiri ţese ciudăţenii de cele mai minunate, creaţiuni ale celei mai vii fantasii, pe care le urmăreşti cu încordare deosebită şi cu o curiositate de neînvins. Ele însĕ nu părăsesc fondul realităţei sau cel puţin al probabilităţei, şi la sfîrşit, ori mai curênd, găseşti minunilor o deslegare firească prin vre-o regulă de fisică, chemiă ori matematică". Ce priveşte traducerea romanului *putem numai felicita pe dl V. Onişor, atât pentru alegerea norocoasă a romanului, cât şi pentru traducerea* d-sale, care nu numai în privinţa limbei, ci şi în privinţa predărei fidele a originalului *merită toată lauda. Un merit special are însĕ dl Onişor* şi acela e, că a ştiut în mod foarte dibaciu a impregna romanului present prin unele schimbări de nume **un caracter românesc.** Deşi romanul e luat din vieaţa şi ţinut românesc, totuşi Jules Verne, folosindu-se la scrierea romanului seu de isvoare ungureşti, a dat în deosebi prin numirile maghiare ale persoanelor şi ţinuturilor, romanului un colorit unguresc. Acest colorit dispare însĕ în traducerea dlui V. Onişor cu totul.

Telegraful Român.

Organul metropoliei gr. or.-din Sibiiu anunţând apariţia romanului, încheie astfel notiţa sa:

„Recomandăm **cu toată căldura** *cetitorilor nostri procurarea şi cetirea acestei cărţi prea instructive pentru noi, şi care şi în exterior se presentă* **foarte frumos."**

Unirea.

Organul bisericesc-politic din Blaj, recomandă asemenea călduros „Castelul din Carpaţi, *„un elegant volum."* Ea scrie:

A apărut:

Jules Verne „Castelul din Carpaţi" e unul dintre cele mai nouĕ romane ale lui Verne, care a şi fost premiat de *Academia franceză.* Acţiunea se petrece la poalele Carpaţilor sudici ai Transilvaniei, şi persoanele sûnt tot Români din satul *Măţeşti* şi împrejurime.

E interesant a cetì, cum descrie romanţierul poporul nostru cu datinile şi credinţele'i superstiţioase, fără de a fi umblat vre-odată printre noi, şi chiar de aceea câte o eroare ici şi colo sûnt scusabile. De chipul cum e alcătuit romanul, nu e de trebuinţă, sĕ spunem; numele lui Verne e cunoscut deja în toate părţile. E destul, dacă amintim, că şi în romanul acesta nisuinţa lui tinde a *împreuna folositorul cu frumosul*, şi *pe când face intriga romanului, ne arată cu o cale progresele ştiinţei.* Şi chiar pentru tendenţa aceasta scrierile lui le poate cetì oricine, special tinerilor le sûnt *mult de recomandat; de altcum se şi dau ca premii.* Ce priveşte traducerea, dl Onişor a scris în *o frumoasă şi curată limbă*, câteo-dată numai se pare, că uită, că persoanele sûnt ţĕrani, cari nu ştiu vorbì cu aşa cuvinte alese. **Executarea technică în privinţa frumseţei şi a curăţeniei tiparului face onoare societăţei „Tipografia" din Sibiiu.**

*

Însemnăm, că „Castelul" se poate procura dela librăria *„Tipografiei"*, soc. pe acţiuni, cu preţul de 80+5 (porto) ediţia poporală, şi cu 1 fl. 20+10 (porto) ediţia de lux, pe hârtie satinată foarte fină.

Pentru România deposit general la librăria Storck & Müller, Bucureşti, calea Victoriei 53. Preţul 3 lei 50 bani.

Informaţiuni.

Foaia pentru toţi. Nr. 44 din 22 Oct. 1897 are urmatorul sumar: Foarte important pentru ori-ce cetitor al „Foii pentru toţi. — Badea Cârţan la Roma de Duiliu Zamfirescu. — Predica scurtată. — Cântecul cireşului. — Zmeile (poesie) de I. Dragomirescu. — Imagina vieţii. — A doua iubire, novelă de Renè Ghil trav. a I. S. Spartali. — Miserie. — Edison şi societatea viitoare. — Sclavul trad. de Horia P. Petrescu. — Cât a câştigat Nansen. — Hârtia de ţigară. — Albinele. — Colaborarea la „Foaia pentru toţi". — Un inec pe mare. — Sporturi. — Albinele prevestitoare ale vremii. — Care e omorîtorul, roman trad. de Spartali. — Despre disciplină. — Agricultura — A fi folositor. — Epurele de mosc. — Gvravurele noastre. — Folosul sării in hrană. — Broasca. — Medicină poporală. — Noutăţi — Tribuna tinerimei.

Bibliografie.

„Paradoxe sociologice." Din valorosul volum, cu acest titlu, al lui *Max Nordau*, cetitorii nostri cunosc deja de mult capitolul *„Naţionalitatea"*, care a apărut şi în broşură separată în editura *„Tipografiei"* soc. pe acţii. Acum earăşi un nou capitol din acelaşi volum ni-se presintă extras într'o drăguţă broşură. Este capitolul prim, întitulat *„Reprivire"*, pe care cetitorii nostri l'au avut in rate, în *Foiţa „Tribunei"*. Cei ce-'şi aduc aminte de această plăcută lectură vor afla cu bucurie, că pot sĕ aibă într'un mănunchiu spicele de aur ale lui *Max Nordau.* Ear' cei-ce nu au cetit „foiţa" îndoit trebue sĕ se bucure, că „Tipografia", retipărindu-o le-a făcut posibil a o avè deodată a mână, ca sĕ suplinească ce au negles.

„Reprivirea" lui Max Nordau este reprivirea filosofului din amurgul acestui veac asupra vieţii neamului omenesc, urmărind paş de paş mersul progresului cultural dela începutul civilisaţiei.

E mare idea, şi mângăitor resultatul unei asemenea „repriviri", mai ales azi, în această epocă de materialism şi blasare pentru tot ce e ideal.

Traducerea românească făcută de *Rosmarin*, ne predă toate fineţele originalului într'un delicios limbagiu românesc.

Broşura, tipărită pe hârtie fină, adjustată frumos, are 35 pagini, în octav, şi costă numai 20 cr. Se poate procura dela librăria *„Tipografia"*, soc. pe acţiuni în Sibiiu, Strada-Poplăcii nr. 15.

Exerciţiile gimnastice în şcoalele elementare române. A apărut o broşură cu acest titlu ca *manuducere la tractarea exerciţiilor gimnastice* de Iosif Aron, învĕţător. Retipărire din ziarul „Tribuna" an. II. (1885) nr. 88—96 Braşov, — Tipografia Ciurcu et. comp. 1897. Se poate comanda dela librăria noastră şi dela Ciurcu, în Braşov, cu preţul de 15 cr. O recomandăm în atenţiunea învĕţătorilor.

Seminarul român din Lipsca. Ar apărut al *IV-lea raport* al vestitului seminal filologic de sub conducerea zelosului: profesor *Dr. G. Weigand*, sub următorul titlu:

„Vierter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache zu Leipzig. Herausgegeben von dem Leiter des Institut Dr. Gustav Weigand. Leipzig, Joh. Ambrosius Barth. 1897—8° X+336 pag".

Voluminosul raport cuprinde:

Prefaţă şi raport anual de Dr. Gustav Weigand.

Formarea singularului — de Ernst Bacmeister.

Starea actuală a formării pluralului în limba daco-română de Hermann Thalmann.

Codicele Dimonie de Dr. G. Weigand.

Întrebuinţarea lui „pre" la acusativ (continuare din anul trecut) de St. Stinghe.

Dialectele de pe Criş şi Mureş de Dr. G. Weigand.

Despre bĕtrâneţe. A apărut: *M. T. Cicerone despre bĕtrâneţe*, tradus de Andreiu P. Liviu, canonic-abate gr.-cat. în Lugoj, edat de Gavriil Popu, canonic în Blaj. — Blaj, 1897. Preţul broş. 50 cr. Broşura format 8° pe 118 pagini, conţine în columne paralele atât textul latinesc, cât şi cel românesc. Se poate comanda dela editorul în Blaj, adăugênd la preţ 5 cr. pentru *porto.*

Musică. Au apărut în ediţiune litografiată 4 piese musicale arangiate pentru cor mict de dl *Val. Magdu*: *„Iorghina"*, cântec poporal de prin părţile ungurene şi bănăţene (cvintet); *»Dorule o dorule«*, cântec poporal de sub podgoriile aradane (cvintet); *Nuacş"*, pe melodia dansului „Pe picior" din Bănat (sextet) şi *„Foaie verde tiriplic«* cântec poporal de pe şesul Bĕrsei (cvintet). Se află de vênzare la autor în Arad. Preţul unei piese — 25 cr., toate 4 costă 80 cr., plus 5 cr. porto.

La librăria „Tipografia", societate pe acţiuni în Sibiiu, se află următoarele cărţi:

„Memorial", Archiep. şi Metropolitul Andrei baron de Şaguna, de Nicolae Popea	fl.	1.30
„Doina", conf. ţinută la ateneul din Bĕrlad, de Mândrescu	„	—.28
„Critice" 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. şi II. à 2 fl. — cr.	„	4.—
„Poveştile Bănatului", de Cătana	„	—.30
„Literatura popor. română", de Gaster	„	2.50
„Introducere în Cărţile Testamentului vechiu şi nou", de Dr. Iuliu Olariu	„	2.50
„Cerşitorul", dramă în 2 acte de Livescu	„	—.50
tudii Critice", de Ghera. Vol. I. şi II. à 2 fl. 20 cr.	„	4.—
„Higiena română", de Dr. Leo Murĕşianu	„	1.—
„Izvoade", de Demetrescu	„	4.—
„Trandafiri şi viorele", de Pop-Reteganul	„	—.60
„Din Moldova", schiţe de Kotzebue	„	1.—
„Floarea din Firenze", de Livescu	„	—.50
„Istoria Românilor sub Mihaiu-Vodă-Viteazul", de Nicolau Bălcescu	„	2.—
„Trávniţe", 10 piese Slovăceşti Vol. I. şi II. à 1 fl. 50 cr.	„	3.—
„Scrierile părinţilor apostoleşti", de Dr. Iuliu Olariu	„	—.70
„Merinde dela şcoală", de Popa	„	—.60
„Despre influenţa împregiurărilor", de Panaite Zosin	„	—.50
„Memorii din timpul rĕsboiului", de Georgescu	„	—.88
„Pui de lei", poesii eroice, de Neniţescu	„	1.—
ediţie de gală	„	2.—
„Poesii", de Macedonski	„	2.—
„Copii de pe natură", de Negruzzi	„	1.50

*

La comandele din afară sĕ se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediţie recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranţa expediţiei recomandăm modalitatea din urmă.

Mulţumită publică

domnului Franz Wilhelm, farmacist în Neunkirchen, Austria-de-jos, inventatorul theei de curăţirea sângelui antireumatice şi antiarthritice. Curăţitor de sânge pentru podagră şi reumatism.

Dacă păşesc în publicitate, o fac pentru-că mai ântâiu îmi ţin de datorie a exprima dlui *Wilhelm*, farmacist în Neunkirchen, cea mai sinceră mulţumită, pentru serviciile, ce 'mi-le-a făcut thea sa curăţitoare de sânge în durerile mele reumatice, şi apoi a face atenţi şi pe alţii, cari sufer de această boală, asupra acestei thee excelente. Nu sûnt în stare a descrie durerile ce m'au torturat în decurs de 3 ani, la ori-ce schimbare de timp, de cari nici medicini, nici folosirea băilor de pucioasă din Baden lângă Viena, nu m'au putut scăpa. Mĕ tăvăleam în pat nopţi întregi fără somn, apetitul îmi scădea vĕzênd, prospiţiam rĕu şi intreagă puterea corporală îmi scădea. După o folosire de 4 sĕptĕmâni a numitei thee, nu numai am scăpat cu totul de dureri, şi sûnt liberă şi acum după-ce nu o mai folosesc de 6 sĕptĕmâni, dar' întreagă starea sănĕtăţii 'mi-s'a îmbunătăţit. Sûnt convinsă, că fiecare, care va lua refugiu la această thee contra acestor fel de boale, va binecuvênta ca mine pe inventatorul aceleia, dl *Franz Wilhelm.*

Cu distinsă stimă:

contesa Butschin-Streitfeld,

soţie de vice-colonel.

Deposit en gros în Sibiiu la domnii: Franz Jahn, J. B. Misselbacher sen., F. A. Reissenberger şi farmacia J. C. Molnar. [2065] 3—12

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 9 Nov. n 1897.

Sĕminţe	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilo dela	Preţul per 100 chilo până
Grâu						
Bănăţenesc vechiu	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
Grâu dela Tisa „	75	12 45	12 55	76	12.65	12.70
Grâu „ Pesta „	75	12.4	12.50	76	12.60	12.65
Grâu de Alba-Reg. „	75	12 50	12.60	76	12.70	2 75
„ „ Bacica „	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
Grâu ung. de Nord „	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—

Sĕminţe, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr dela	Preţul per 100 chilogr până
Sĕcară		70—72	8.50	8 6
Orz	de nutreţ	60—62	5 80	6.15
„	de vinars	62—64	6 30	7 —
„	de bere	64—66	7 50	9 —
Ovĕs	—	39—41	6 30	6.60
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	—	4 75	4.85
„	de alt soiu	—	4.70	4 75
Meiu		—	—.—	—.—
Hrişcă		—	4 75	5 —

Marfă pe termin.		Sani per 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.
Grâu	Sept.-Oct.	—.—	—.—
„	Mart.-Apr.	12 10	12 12
Cucuruz	Maiu-Iun.	5 49	5.51
„	Iulie-Aug.	—.—	—.—
Ovĕs	Mart.-Apr.	6 50	6 54
„	Oct.	—.—	—.—

Producte diverse	Soiul	Cursul dela	Cursul până
Sĕm. de trif.	Lucernă ungurească	—.—	—.—
„	roşie	—.—	—.—
Oleu de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	59.	59.50
„	dela ţeară	—	—
Slănină	svêntată	—.—	—.—
„	afumată	60 50	61 —
Sĕu		—	
Prune		—.—	—.—
Lictar	slavon, nou	—.—	—.—
„	bănăţenesc	—.—	—.—
Miere	brută	—	—
„	galbină străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—

Cursul pieţii din Sibiiu.

Din 10 Nov. n. 1897.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.47	vênd.	9.52
Lire turceşti	„	10.65	„	10.73
1/2 Imperiali	„	9.35	„	9.40
Ruble ruseşti 100 à	„	126 75	„	127.75
Galbeni	„	5.60	„	5.65
Napoleon-d'ori	„	9.49	„	9 54
„ (ruseşti)	„	—.—	„	—.—

Bursa de Budapesta.

Din 9 Nov. n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	—.—
„ ung. val. cor. 4%	100.25
Împrumutul căilor ferate ung.	121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	98.—
„ „ croate-slavone	99.—
Obligaţiunile desp. regaliilor	101.50
Împrumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	140.—
Renta de hârtie austriacă	102.50
„ de argint austriacă	102.25
„ de aur austriacă	123 50
Losurile austriace din 1860	160 50
Acţiunile băncii austro-ungare	955.—
„ „ de credit ung.	—.—
„ „ „ „ austr.	—.—
Scrisuri fonciare ale institutului de credit şi economii „Albina"	102.—
Argintul	5.70
Galbeni împărăteşti	5.66
Napoleon-d'ori	9.58
Mărci 100 imp. germane	58.77
London 10 Livres sterlingi	119.70

Bursa de Viena.

Din 9 Nov. n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	122.20
Renta ung. v. c. 4%	100.—
Împrumutul căilor ferate ung.	122.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	101.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	121.60
Bonuri rurale ung.	98.—
„ „ croate-slavone	199.—
Împrumut cu premiu ung.	156 —
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	150 —
Renta de hârtie austriacă	102 45
„ „ argint austriacă	101.80
„ „ aur austriacă	123 80
Losuri austriace din 1860	160.25
Acţiunile băncii austro-ungare	955.—
„ „ de credit ung.	—.—
„ „ de credit austr.	—.—
Argintul	5.60
Galbeni împărăteşti	5.67
Napoleon-d'ori	9.53
Mărci 100 imp. germane	58.85
London 10 Livres sterlingi	119 75

Bursa de Bucureşti.

Din 23 Oct. v. — 4 ore p. m.	Cassa.
Renta rom. per 1865 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. (Rural conv.) 6%	100
Împrumutul municipal 5%	97
Scrisuri func. rurale 5%	—
„ „ „ 7%	—
dem urbane 7%	—
„ „ 6%	102
„ „ 5%	87
Banca-Naţ. (100 lei vĕrs. intr.)	1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	420
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕrs.)	467
Soc. rom. de reasig.	118
Soc. r. de con. (250 lei vĕrs.)	106
Oblig. Cassei Pensiunilor	280
Agio	—
Schimb.	
Londra 3 luni	—
„ cek	—
Berlin 3 luni	—
„ cek	—
Paris 3 luni	—
„ cek	—
Viena	—
„	—
Agio	—

Pentru redacţie şi editură responsabil: **Petru Simtion.**
Proprietar: Pentru „Tipografia", societate pe acţiuni: **V. H. Dressnandt.**

Avis de deschidere!

Îmi iau voe a aduce la cunoştinţa onoratului public **militar** i. şi r. cât şi a prea onoratului public **civil**, că cu 1 Noemvrie am luat în primire **restaurantul parcului orăşenesc** mai nainte **Ardean** şi îl voiu ţinè şi mai departe sub firma [2249] 3—3

Restaurantul parcului orăşenesc.

Deschiderea a avut loc Duminecă, în 7 l. c. cu musica militară.

Am asigurarea, că toată nisuinţa mea va fi îndreptată la un serviciu de **mâncări bune, excelentă bere Dreher de Mărţişor**, care în anii trecuţi s'a bucurat de o aşa mare predilecţie în **grădina Josef**. Chiar aşa atrag atenţiunea onoratului public la **vinurile mele foarte bune**. Tot odată aduc la cunoştinţă, că sala cea mare stă întotdeauna la dispositie pentru **petreceri în cerc restrîns, serate cu dans, nunţi, cluburi şi banchete** etc.

Chiar aşa se primesc abonamente la **prânz**, şi după sfîrşitul teatrului se capătă totdeauna **mâncări calde**.

Pentru sprijin cât de numeros vě roagă

cu deplină stimă

Engelberth Thelmann,
restaurateur.

La Librăria **„Tipografiei“**, soc. pe acţiuni în Sibiiu, se află de vênzare

următoarele publicaţiuni

ale Societăţii

„Inocenţiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. ***„Epistole către un preot tinĕr“*** de Aloisiu Melcher. Partea I. şi II. 2 volume mari cu preţul redus de . . . . 1 fl. 50 cr.
2. ***„Pregătire la moarte“***, adecă considerăţiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturor spre meditare şi preoţilor spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. ***„Duh muscălesc“***, naraţiune de Bolanden (45 pag.) . . — fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoţilor. —

„Tipografia“, societate pe acţiuni în Sibiiu.

A eşit de sub tipar:

Călindarul Poporului

pe anul comun

1898.

Anul XIII.

SIBIIU.
Editura şi tiparul „Tipografiei“, societate pe acţiuni.

Preţul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Preţul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Cu şese ilustraţiuni!

Cuprinsul: Călindarul astronomic şi bisericesc, cu poveţe economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondenţa telegrafică. — Raportul între mĕsurile nouĕ şi vechi. — Scara timbrelor. — Autorităţile bisericeşti române din Ungaria şi Transilvania. — George Coşbuc (schiţă literară): „Nunta Zamfirei“, „Noi vrem pământ“, „Murĕşul şi Oltul“ (poveste din popor), „Numai una!“ (poesie), „Sălcia şi plopul“ (legendă din popor), „Rugămintea din urmă“ (poesii) şi alte „Poesii scurte“. — „Glume“. — „Mântuirea steagului“ (schiţă istorică) de Petru Vancu. — *Ioan Creangă* (schiţă literară cu portret): „Povestea unui om leneş“ şi „Oltenii din Iaşi“, „Rostiri, zicători, cuvinte“. — Th. D. Speranţă (schiţă şi douĕ anecdote): „Mama Ungu ului“, „Jidanii şi hoţii“. — *George Pop de Băseşti* (biografia cu portret). — „Cât de lungă sĕ fie ziua, tot vine noaptea“, de doamna Columb. — „Castelul din Carpaţi“ (schiţă bibliografică) de *Jules Verne*. — „Rĕvaşul nostru“, cronica întêmplărilor de peste an, de Ioan Scurtu cu următoarele portrete intercalate în text: *Iosif St. Şuluţiu, Ioan Hannia, Dr. C. Lueger*. — Economie: „Despre dări şi termine“, „Asigurarea contra focului şi grindinei“, „Intmerirea pomilor“, „Poveţe“. — „Tîrgurile din Ungaria şi Transilvania“. — „Tîrgurile din Bucovina“. — „Tîrgurile (bâlciurile) principale din România“. — „Inserate“.

Preţul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

4389—1897. [2285] 1—3

Publicaţiune.

Moara cu 3 petri a comunei **Gurarîului** şi munţii **Cindrel, Niculeşti, Foltea, Gaujoara** se dau în arêndă pe 3 ani dela **1 Ianuarie 1898** începênd în cale de licitaţiune publică, în **21 Nov. a. c. st. n., la 10 ore a. m.**, în cancelaria comunei **Gurarîului**.

Vadiu pentru fiecare obiect de exarêndare e 50 fl. şi condiţiunile speciale se pot vedè până la ziua de licitare în cancelaria susnumitei comune.

Sĕlişte, în 10 Noemvrie 1897.

Prin pretorul cercului:
Dragits.

A apărut şi se află de vênzare la Librăria „Tipografiei“, societate pe acţiuni în Sibiiu.

Un capitol din excelentul volum

„Paradoxe sociologice“
de
Max Nordau

REPRIVIRE

Traducere
de
Rosmarin.

În acest capitol autorul descrie şi combate frivolitatea lumei aşa numite „mondaine“ şi-'şi alimentează optimismul cu o reprivire asupra progresului, ce omenimea a făcut pe toate terenele ştiinţei.

Acest capitol stă cu vrednicie alăturia cu cel despre „Naţionalitate“, şi e tot aşa de frumos tradus, într'un limbagiu dulce, ce reţine toate finețele originalului.

Preţul broşurei este 20 cr.

„Tipografia“, soc. pe acţiuni, Sibiiu.

Studii Literare

de
Teodor Raica,
profesor de liceu.

Cuprinzênd:

O gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia preposiţiei „de“

O carte de mare preţ pentru toţi profesorii, dascălii şi cărturarii români.

Preţul numai 75 cr.

Se poate procura dela

Librăria „Tipografiei“,
societate pe acţiuni în Sibiiu.

A apărut şi se află de vênzare la Librăria **„Tipografiei“**, societate pe acţiuni în Sibiiu:

Studiu
de
Max Nordau

Naţionalitatea

Traducere
de
Rosmarin.

Aceasta broşură, plină de idei originale asupra *limbei naţionale* şi a *naţionalităţii*, inferează în cel mai necruţător mod *renegatismul*.

Preţul cu trimitere francată e numai 25 cr.

La **„Tipografia“**, soc. pe acţiuni în **Sibiiu** se află de vênzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE
IACOB AFIN NICOLESCU.
Editor: Dr. E. DĂIANU.

Preţul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Aceasta carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihályi de Apşa printr'un circular special.

La *„Tipografia“*, soc. pe acţiuni în *Sibiiu* se află de vênzare

„POESII“

DE
IOAN N. ROMAN.

Preţul 50 cruceri.

La ordinul prea înalt al Majestăţii sale i. şi r. apostolică.

XIX. loterie de stat i. r.

pentru scopuri militare comune de binefacere ale monarchiei austro-ungare.

Această loterie de bani — singura concesionată legal în Austria — conţine 7278 câştiguri în bani gata în sumă totală de 341.684 coroane.

Câştig principal:

160.000 coroane.

Pentru plătirea câştigurilor garantează venitele loteriei c. r.

Tragerea se face irevocabil în 16 Decemvrie n. 1897.

Un los costă 2 fl. v. a.

Losuri se capătă la secţia loteriei de stat în Viena, I., Riemergasse 7, la colecturile de loterie, în traficele de tabac, la oficiile de dare, postă, telegraf şi cale ferată, la case de schimb, planuri de joc pentru cumpărătorii de losuri gratis.

Losurile se trimit libere de porto.

[2105] 3—10

Dela direcţiunea venitelor loteriei i. r.
Secţiunea loteriei de stat.

Doriţi se cetiţi

un interesant Roman?

Vi-se recomandă

„Castelul din Carpaţi“

— Roman din vieaţa poporului românesc din Ardeal. —

de
Jules Verne.

Premiat de „Academia franceză“.

Traducere, — unica autorisată de editorul proprietar francez — făcută
de
Victor Onişor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 255+XII. pagini, în octav mare, de o eleganţă rară la cărţile româneşti, şi este împodobit cu

26 ilustraţiuni

admirabile, executate după **clişeuri din Paris**.

Preţul:

Ediţiunea populară: 80 cr. + 5 cr. porto postal.
Ediţiunea de lux: 1 fl. 20 cr. + 10 cr. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel“.

A se adresa direct la

Librăria „Tipografiei“, soc. pe acţiuni,
Sibiiu, strada Poplăcii nr. 15.

Legea veterinară.

Atât **primăriile comunale**, cât şi fiecare **econom** au trebuinţă sĕ cunoască **legea** numită **veterinară.** Dl **Tormay Béla**, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare poporală** a legii amintite. În această explicare se vorbeşte pe larg despre pasapoarte, de tîrgurile de vite, de boalele lipicioase şi multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numeşte:

Învĕţătorul Munteanu
împărtăşesce economilor cele mai de lipsă cunoscinţe
despre

LEGEA VETERINARĂ
şi
BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dînşii la sfat în lungile seri ale iernii.

De
Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă **30 cr.** (cu porto postal 35 cr.) şi se poate cumpĕra dela

„Tipografia“, societate pe acţiuni, Sibiiu.

Pentru „Tipografia“, societate pe acţiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.